

VYCHOVATELSKÉ LISTY.

Časopis věnovaný zájmům křesťanského vychování.

„Kdo Mne následuje, nebloudí ve tmách,
praví Pán.“ Tom. Kemp. I. 1.

Koktavost a její léčení.

Pro školu a dům píše absolvent léčebného kursu vídeňského *J. M. Kadlčák*.

(Pokračování.)

21. cvičení.

Cvičení toto započneme opakováním výdržů:

a . . . | e . . . | i . . . | o . . . atd.

Každé cvičení tak dlouho, pokud stačí dech. Čím déle jednotlivé hlásky správně a zvučně vyslovujeme, tím větší se v tom značí pokrok.

Na to se opakuje spojování samohlásek:

a—i—i—i—i—i—i atd.
o—e—o—e—o—e—o—e „
e—u—e—u—e—u—e—u „

Po tom následuje spojování samohlásek se souhláskami — cvičení 11.—14. — a opakovací cvičení zakončí se úkoly ze cvičení 19. a 20., a sice postupně opět každé cvičení napřed společně, pak s každým jednotlivcem zvláště. Zvláště se procvičí důkladně úkol:

zvolna

ML - A ML - E ML - I ML - O ML - U ML - Y
BL - A BL - E atd.
PL - A PL - E „
VL - A VL - E „

Tímže způsobem se dále cvičí připojování samohlásek se skupinami: NL, DL, TL, FL, ZL, SL, CL, ŽL, ŠL, ČL, HL, GL, KL.

Neméně pozorně se opakuje cvičení:

MR - A MR - E MR - Y MR - O MR - U MR - OU

a skupiny další: NR^A, BR^A, PR^A, VR^A, FR^A, DR^A, TR^A, ZR^A, SR^A, CR^A, ŽR^A, ŠR^A, ČR^A, HR^A, CHR^A, GR^A, KR^A a cvičení:

zvolna

MŘ - A MŘ - E MŘ - I MŘ - O MŘ - U MŘ - OU

Pak úkoly: BŘ^A, VŘ^A DŘ^A, TŘ^A, ZŘ^A, HŘ^A, CHŘ^A, GŘ^A, KŘ^A.

Nyní teprve následují cvičení nová, a sice hromadění slabik téhož druhu, asi tímto způsobem:

p *mf* *f* *mf*

táhle

MA MA MA MA MA MA MA MA

a způsobem naznačeným pak dále úkoly:

ME-ME-ME-ME-ME-ME	ME-ME-ME-ME-ME-ME
O	O
U	U
I	I
OU	OU
Y	Y

} 6 slabik } 6 slabik
} před zdvihem } po zdvihu
} hlasu } hlasu

Potom ukáže cvičitel, jak se vyslovuje cvičení:

mf *f* *mf*

NA NA NA NA NA NA NA NA NA NA NA

a totéž cvičí se souhláskami: B, P, V, D, T, Ď, Ť, L, R, Ř, S, Š, Z, Ž, C, Č, Ň, H, CH, G, K, J, a sice každou souhlásku se všemi samohláskami.

Při cvičení s jednotlivými žáky přihlíží se, aby hlavně aby hlásky důkladně se procvičily, jež způsobují největší obtíže a nejchyběji byly vyslovovány.

Rozumí se, že před každým úkolem předchází hluboké pokyny a ukazovátkem řízené vdechnutí, a že celý úkol vysloven býti musí plyně, aniž by vydechování přerušeno bylo. Jediným, nepřerušným dechem celý úkol vyslovován býti musí.

Ničení nesmí býti ani okamžik porušeno!

22. cvičení.

Aby se látka cvičebná důkladně propracovala, věnuje se toto cvičení opakování všech úkolů dosud probraných, při čemž se dba, aby vady u jednotlivců dosud pozorované náležitým cvikem příslušných úkolů po-

zvolna zcela zmizely. Jako příprava k volné mluvě bezvadné cvičí se úkoly tónem vypravovatelským. Prosté řady slabik čtou se tak, jako bychom něco zajímavého vypravovali, po něčem se tázali, něčemu se divili.

23. cvičení.

Počíná opakováním způsobem známým z předcházejícího.

Jako nové cvičivo učitel zřetelně, bezvadně, způsobem vypravovacím přečte na tabuli napsaný úkol:

MLA-MLA-MLA-MLA MLA-MLA-MLA-MLA-MLA-MLA-MLA-MLA

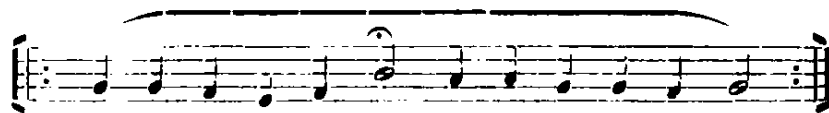
asi takto:

mła mła mła mła mła mła mła mła mła mła mła
mle atd.
mlo „
mli „
mlu „
mly „
mlou „

Totéž cvičení koná se pak s ostatními souhláskami jako: BL, PL, VL, FL, DL, TL, ZL, SL, CL, ŽL, ŠL, ČL, HL, CHL, GL, KL.

Načež následuje cvičba těchže souhlásek veskupině s R, jakožto úkol:

mra mra mra mra mra mra mra mra mra mra mra mra

a podle toho skupiny BR, PR, VR, FR, NR, DR, TR, ZR, SR, ŽR, ŠR, ČR, HR, CHR, KR, jakož i skupiny MR, BR, PR, atd. nejen se samohláskou *a*, nýbrž i s hláskami *e, o, í, u, y, ou*.

Dokončení.

Jak bychom měli učit zeměpisu.

(Příspěvek k methodice.)

Dobrých knih zeměpisných — methodických nemáme. Všecky naše knihy vypočítávají řeky, hory, jezera, města ostrovy, jsou plny číslic (i toho všeho je třeba), ale obrázků, jež by poutavě a pravdivě líčily země a obyvatelstvo, takových nemáme. Taková kniha měla by býti napsána na základě všech cenných cestopisů českých: cestovatelů proslulých máme přece dost. Učitel za nynějších poměrů cestovati nemůže (až na vzácné výjimky), aby vlastním názorem poznal daleké země, tím vítanější byla by taková kniha.

Dokud toho není, pomozme si jinak. Opatřme si pro knihovnu žakovskou spisy Kořenského (některé se výborně hodí, jako: Evropa, V cizině, Z dalekých krajin*) atd.), v nich najdeme něco poutavého pro každou hodinu zeměpisnou. Uvádím několik příkladů:

Na Volze. (Dle Kořenského.)

Drobné děti prožijí v Anglii prázdné chvíle na vodě. První dáreček, jímž pečlivý otec potěší svého synka, bývá lodička. Takové bývají počátky závodů veslařských na Temži. O vítězství závodí spolu studující dvou vysokých škol. Konají se tak slavně, že v den závodů je v Londýně vše na nohou. K Temži dostavuje se na statisíce diváků.

Časopisy londýnské uveřejňují o závodech obšírné zprávy a oznamují veřejně, kolik každý zápasník váží, jaký má věk, jaká prsa, kolik dělá rázů za minutu. Obrázkové listy přinášejí podobizny zápasníků.

Vyvolení zápasníci otužují paže veslováním za drsného počasí únoro- vého a březnového, střídme žijí, nekouří a nepijí lihovin, neboť tím by jim ubývalo síly.

Veslaření a hra o míč pokládají Angličané za nejlepší a nejzdravější tělocvik, a veslařské závody na Temži patří mezi nejslavnější v celé Anglii.

Na Temži. (Dle Kořenského.)

Při Volze je mnoho měst, mnoho dědin, a na tisíce lidí bere z Volhy užitek. Po Volze plují veliké koráby a rozvázejí zboží daleko široko. Proto Rusové říkají Volze: živitelka, skládajíce o ní pěkné písně.

Na trzích povolžských viděti jest obrovské ryby. Jmenují se jeseter a vyza. Jeseter dvakrát delší než člověk. Vyza až devět metrů dlouhá. Vyzi a jezetrí maso seká se na rybích trzích povolžských, jako u nás maso hovězí. Uloví-li povolžský rybář takovou vyzu nebo jesetra, může se těšiti, že za kořist utrží veliké peníze.

Povím vám, jak se jesetrí a vyzy lovívají v zimě. V zimě jesetrí a vyzy spávají. Za lůžko si vyhledají bahnívé dno, do něhož zarývají se tak, že jim jenom ocasy vykukují. Nezkoušený pozorovatel by myslil, že jsou to koly do dna zatlučené. Rybáři, prosekavše otvory do ledu, burcují ospalé jesetry a vyzy ze spánku a napichují je na háky.

Černé moře. (Dle Kořenského.)

Má špatnou pověst. Bývají na něm strašné bouře, za nichž brávají škodu i největší koráby.

Kdybyste jeli na lodi, spatřili byste tam mnoho pocestných a často nejvíce Turků. Přinášejí s sebou na loď přikrývky a koberce a rozloží se na nich. Potravu přinesou si v hojnosti. V nádobách mají naložené olivy, v koších hrozny, melouny, plané hrušky, černý chléb a j. Muži kouří z dýmek, řečených čibuky. Pijí rádi kávu, ale jen černou a hořkou.

Obličej žen je zakryt závojem. Ukazovati ústa zakazuje tureckým ženám dobrý mrav.

Západem slunce chystají se všichni Turci na lodi k večerní modlitbě. Odřikávají modlitby ze svého svatého písma čili koránu. Korán káže, aby Allah t. j. Bůh veleben byl modlitbou denně pětkráte. Proto modlí se Turek při východu slunce, o polednách, odpoledne, když slunce zapadne a dvě hodiny po západu slunce.

*) Vydal knihkupec Storch v Praze.

Na mysu Severním. (295 m.) Dle Gutha.

(Obraz je nutný.)

V 11 hodin přišli jsme na nejzazší konec Evropy. Skála Severního mysu není než rovina pustá, posetá kamením, a jen tu a tam z kamení dere se žlutý kvítek, anebo spíše nějaký mech. Bod nejvyšší označen jest granitovým sloupem. V kamení podstavce uloženo jest množství visitek, jež návštěvníci odevzdali Severnímu mysu.

Je to zvláštní, pohnutlivý okamžik, když ostatní Evropa všecka spí, aneb spátí má, býti na nejsevernějším konci jejím v jasu krásného, zlatého slunce. Na jih široko daleko neviděti než skály a skály, ostrovy s poli sněhovými, s neskonale chudou vegetací, kde na mile není živého tvora ani lidské chaty, kde ani pro hnízdo ptačí místa není, ani větvičky, na které by se zachytilo.

Velkolepý a majestátní je pohled z mysu na sever, na moře ledové, na ty vody studené, tajemné, které zamykají hádanku dosud nevystiženou — severní pól. Slunce dlouhým zlatým pruhem odráželo se v moři polárním. Smutnou úlohu v té noční záplavě světla hrál měsíc. Vybledlý, popelavý bloudil po modré obloze, a živá duše si ho nevšímala.

Každý sbíral kamínky a květinčky a památku sobě a známým. Bylo tu nahore náramně příjemno. Vzduch byl vlažný, a teploměr ukazoval 15⁰ C ve slunci a 13·8⁰ C ve stínu.

Velkolepá příroda, ale strašlivě pustá a nevýslovně smutná.

Posvátná řeka. (Dle Kořenského.)

Indové mají ve své vlasti mnoho posvátných míst a rádi k nim putují. Velikou posvátností vynikají některá místa při řece, jež slove Ganges. Indové uctívají řeky jako živé bytosti, ale řeka Ganges jest jim ze všech nej-světější. K ní putují ze všech stran a jsou šťastni, mohou-li se v ní vykoupati. Domnívají se, že tím smývají ze sebe hříchy. Jsou i tak pobloudilí, že v tom veleproudu vyhledávají smrt, domnívajíce se, že jistě přijdou do nebe.

Je prý to pot, který bohu (Šiva) z těla řine. Nemůže-li poutník k posvátné řece, přijde k němu posvátná voda sama. Víte jak? V Indii je mnoho lidí, kteří ji v baňkách roznášejí po krajině a vodu prodávají.

Jiní dávají si u řeky holiť hlavu a zařizují to tak, aby každý vlas jejich padl do posvátných proudů. A víte proč? Myslí, že za každý vlasek, jenž dotekl se Ganga, budou žít na věčnosti milion let.

Rudoch. (Dle Kořenského.)

Kdo bydlel v Americe, když tam přišli Evropané?

Mnoho lidí tam žilo, ale neměli bílé pleti jako my. Jejich pleť byla rudohnědá nebo barvy měděné.

Původní obyvatelé Ameriky slovou Indiáni.

Ve vlasti rudochů mohl by každý s radostí bydlet. Řeky jsou tam plny ryb, lesy plny zvěře. Jsou tam stáda buvolů, prohánějí se tam divocí koně, vysoká zvěř, v lesích poletují krocani a nesčetní holubi.

Ale přes to vše zatlačuje evropský běloch rudocha z rodné jeho země. Příčina spočívá v tom, že běloch učí se mnohému umění. Umí stavěti veliké lodi, hotoví děla a všeho druhu stroje, jaké si jen mysliti můžete. Běloch stále se učí a cvičí a nové věci vynalézá.

Ale rudoch nerad se učí. Jemu postačí, když ví, jak honiti a loviti zvěř. Rudoch umí hledati cestu ve hlubokých pralesích a stopuje lehce a jistě divokou zvěř po nepatrné známce. Zná též dobře užívati bylin, které v lesích rostou.

Když rudoch vystavěl si jakéhokoli přístřeší, aby ochránil se před bouří a deštěm, když uhonil zvěře, aby zahnal hlad, potom jest spokojen a šťasten. Více sobě ani nežádá. Rudoch ani nechce býti obtěžován všelikým věděním lidským. Po novotách, vynálezech a pokroku nikdy nezatoúží. Počíná-li běloch mýti les, stavěti cesty a sítí obilí, rudoch uniká do lesův, ustupuje a odchází do jiných vzdálenějších krajů, kde může dělati, co se mu líbí, a kde není nikým vytrhován.

Tak stávají se běloši pány země, rudoši pak slábnou a vymírají.

Rudoši jsou lidé velicí a hezkého vzezření. Líbili by se vám, kdyby nemalovali svých tváří. Místo střevíců nosí řeménky z jemné kůže a ovinují jimi soukenné nebo kožené punčochy. Svého nejlepšího šatu nenosí každý den. Na hlavě vlaje mu chochol z peří. Jen za zvláštních příležitostí obléká své šaty, aby se ve slávě zastkvěl. Oděv připravuje z kůže buvolí neb jelení. Na oděv maluje si divné obrázky a ozdobuje jej ostny dikobrazími nebo hrozným třepením.

Z čeho je to třepení?

Nerad vám o něm povím. Třepení to je z lidských vlasů. Pocházejí z lidí, které pobil, protože byli jeho nepřátely.

Surovým zvykem jest, že Indiani nepřátely své skalpují, to jest, že stahují jim kůži s hlavy, když je skolili. Uloveným skalpem potom zběsile mávají ve vzduchu.

Čím více Indian skalpů má, tím více o sobě myslí.

Rudoši klanějí se bytosti, kterou jmenují „velký duch“. K němu se modlí. Nazývají ho také „otcem“.

Rudoši neznají svatého písma a nevědí nic o Pánu Ježíši. Domýšlejí se, že jest vedle dobrého ducha také duch zlý, jenž vítězí nad dobrým. Zlého ducha bojí se Indian velice.

*

Učení zeměpisné má poskytovat hojné pastvy očím. Hojnost obrazů a obrázků si opatříme z různých cenníků, seznamů knih, ukázkových čísel časopisů (těch, jež se nevracejí), starých ilustrovaných časopisů a pod. Obrázek vystříhneme, nalepíme na čtvrtku kreslicího papíru a opatříme úhledným podpisem. Za sklem vyjímá se takový obrázek velmi pěkně. Takové obrázky i děti ochotně donášejí, jsou-li k tomu vedeny. Pisatel těchto řádků opatřil si takto za čtyři léta přes tisíc obrazů k vyučování zeměpisnému a dějepísnému.

O aplikaci.

Fr. Pišmistr, katecheta v Mor. Budějovicích.

Jelikož není jen na dítkách, aby svatým pravdám pouze věřily, nýbrž žádoucno, aby jich následovaly a pilně dbaly, proto nescházej po skončeném vyučování náboženském nikdy případná aplikace, jež by rozum přesvědčila, srdce roznítla a vůli k ochotnému plnění pohnula. Na sklonku hodiny opakuj učitel probranou látku, ovšem beze všech pomůcek, dříve užitých, aby děti vyložené učivo dokonale pojaly.

Hlas při výkladu budiž klidný, vážný, nikoli chladný, ledový, bez živého nadšení pro pravdy křesťanské.

1. Aplikace nemá býti pouhou abstrakcí mravného naučení ze článku nebo pouhé, prosté napomínání dětí, by následovaly seznané nauky, nýbrž úkolem jejím jest, provést praktické uskutečnění jich za daných poměrů života dětského.

2. Kam má katecheta obracet naučení plynoucí z vypravování?

Co se osob dotýče, tedy na děti samy; co se věcí dotýče, na zvláštní poměry v životě, náklonnosti, chyby, vady atd. dětí. Vytkl-li na př. katecheta z lekce naučení, že svatou povinností křesťana jest, Bohu za všechna přijatá dobrodíní děkovati, tu třeba dítěti při mravném naučení připomenouti mnohá dobrodíní, kterých se mu již dostalo; dítě nechť zároveň pocítí lásku Boží, v nich se tající, a bez meškání ve vnitru svém roznítí žár vděčnosti nebo alespoň ať učiní předsevzetí, večer při večerní modlitbě poděkovati nábožně z celého srdce Bohu za přijatá ve dne dobrodíní.

3. Jaký prospěch plyne z aplikace?

Působí, že vyučování náboženské vyhovuje dvěma veledůležitým požadavkům didaktiky, která žádá, aby veškero vyučování dělo se prakticky a vychovávalo.

4. Jak sluší aplikaci uspořádati?

- a) Naučení, jež chce učitel obrátiti na mravný život dětí, budiž jasné a přehledně podáno, aby rozum přesvědčilo a vůli k rozhodnutí pobádalo.
- b) Aplikaci dlužno zároveň připojiti k naučení, jež jest základem jeho, spojení toto pak zakončuje co nejlépe rozhovor příběhu biblického.
- c) Z jedné lekce můžeme vyvoditi několik naučení, ale z pravidla má býti toliko k jednomu z nich přihlíženo.
- d) Hlavní prostředek, zkypriti naučení pro život náboženský, záleží v tom, že jako měřítko lze je přiložiti na vlastní myšlení, chtění a jednání.
- e) Konečně napomenutí učitelovo, které v dětské duši vyvozené smýšlení i city k jasnému povědomí i určitému projevu přivádí, budiž vyjádřeno několika, ale určitými a dojemnými slovy.
- f) Úmysly, které roznítiti chceme v srdci, budtež účinné, dojemné, speciální, t. j. vhodné nynějšímu stavu duše a posléze pokorné, prodchnuté nedůvěrou v síly vlastní a prosbou o pomoc s hůry.

Naše duchovní cvičení.

Duchovní cvičení učitelů na Velehradě

konány letos od 25. do 29. srpna za účastenství na poměry nynější uspokojivého. Vydáno letos heslo: „Ani jeden učitel, zájmů našich dbalý, nesmí na Velehrad.“ Ba vyhrožováno všeličím, tak že mnozí, terrorismu ustoupivše chabě skutečně z obavy před útoky nezřízenými, raději se vyhnuli cvičením duchovním. Přes to však sešel se nás počet slušný ze všech končin Moravy, abychom prach všednosti smyli a povznesli se k vyššímu životu duševnímu, osvěžili pramenem hloubavého rozjímání, modliteb a pokání upřímného k novému rozmachu duševního života, za tím účelem, abychom jednak snadněji unesli břímě a strasti života vezdejšího, jednak posílili se k boji se zlem a chabou poddajností v pokušeních všelikých. Mezi účastníky byli mužové, prošlí školou života, mužové povah zocelených bojem všelikým, kteří stanuvše u vzniku tužeb vezdejších, v zpytavém zadumání životní pouť oceňující, zahloubali se do problémů života duševního. Byli to z většiny mužové, kteří jako řidiči škol octli se na konci kariery a tudíž ničeho již získati nemohou kromě poklidu duše a naděje, že obrodem života duševního posmrtné blaho si zajistiti mohou. Cvičení duchovní řídil milý nám a drahý dr. Stojan, řeči duchovní konal dp. P. Stryhala T. J., kterýž velice přispěl důkladným rozborem a věcným výkladem pravd křesťanských k výsledku, jak doufám, pro nás spasitelnému a užitku velikému. Vypisovat průběh cvičení nebudu. Kdo nezažil, nepochopí a neuvěří, byť i dobré vůle byl a s lidmi zlé vůle o duševních hodech, jakéž nám připravili přechošní a přelaskaví dp. O. O. T. J. na Velehradě, jednati je zbytečno, protože nemají pochopení pro cenu a význam života rozjímavého. Místo rozvláčných úvah cituji úsudek dvou z nejmladších účastníků: „A kdyby celý svět mi bránil a potupa nejhorší mne neminula, dá-li Pán Bůh, na rok pojedu na Velehrad opět.“ A nejsou to „klerikáli“! Ostatně ty zarosené tváře a zanícení zbožné, jež tak mile ozařovalo ojiněné muže i statné juny, když ve čtvrtek v čistém prameni svátosti pokání smyli viny a v pátek ráno společně kvítím ozdobení ke stolu Páně přistoupili, nejlépe ukázali, proč jsme na Velehrad jeli a v srdci zajisté slíbili jeden každý: pojedu tam opět.

Velkodušnému pořadateli duchovních cvičení Velehradských a těm milým hostitelům, vůdcům a řiditelům, kteří opravdu otcovsky pečovali o nás, upřímné díky vzdány okázalé a zasloužené, čímž ukončeny blažené chvíle v zátiší Velehradském letos prožité.

Neuvěří a nepochopí, kdož sám nezkusil a proto radím všem, kdož chtějí věcně a správně posuzovati naše duchovní cvičení: Přijďte mezi nás, vykonejte s námi opravdově všechna cvičení a pak sudte, jak chcete, ale sudte poctivě a spravedlivě na základě zkušenosti vlastní. *Březnický.*

Duchovní cvičení pro české učitelky v Brně.

Již po 8 roků konají se exercicie pro české učitelky na Moravě, vždy u ctih. „Školních sester“ v Přerově.

Jelikož účastnic každým rokem přibývalo, takže minulého roku dostoupil počet na 110, pomýšleno na to, aby se konaly na dvou místech, v Přerově a v Brně. Učitelky uvítaly tuto příležitost s velikou radostí, poněvadž mnohým jest Brno přístupnější, bližší a jako hlavní město i mnohem výhodnější. Podávajíc zprávu o prvých exerciciích brněnských, poznamená-

váme jen krátce, že byly velmi zdařilé. Již počet účastnic byl pro začátek dosti značný, průběh pak velmi skvělý. Ony učitelky, které konaly duchovní cvičení vůbec poprvé, a z nichž některé i trochu ze zvědavosti přišly, aby zvěděly o těch zvláštnostech a přemrštěnostech, hleděly udiveně, že ani řeči o tom není, co si samy, a co jim jiní o exerciciích namlouvali. Jak podivné názory mají mnohé o duchovních cvičeních, stůž zde za příklad, že kterási učitelka, smýšlení jinak katolického, se domnívala, že se tam bude jednat o konfessionelní škole a proti školním zákonům a že tam tudíž jíti nemůže.

Jaký význam mají exercicie pro vzdělance vůbec a pro učitele zvlášť, to bylo částečně naznačeno ve „Vychovatelských Listech“ č. 12. roč. II., a kdo chce význam jejich, podstatu a cenu dokonale poznati, ať jednou zkusí je konati, jak to učinily mnohé a mnozí vážně a z upřímné vůle.

Výtečnými meditacemi o pravdách náboženských a úvahami pro praktický život odcházely účastnice poučeny, povzbuzeny a posílněny každá za svým povoláním.

Duchovní cvičení konala se u ctih. sester sv. Karla Boromejského na Údolní ulici od 24.—28. srpna a řídil je mistrně vdp. P. Karel Nováček, redemptorista z Prahy. Posledního dne poctěny a vyznamenány byly učitelky návštěvou Jeho Excel. ndp. biskupa; sloužil v kapli mši svatou a podával účastnicím exercicii Tělo Páně.

Zdařilé a významné prvě exercicie brněnské zůstanou všem přemilou a vzácnou památkou na celý školní rok.

Při rozchodu vyslovily všechny učitelky vroucí přání, aby na rok, dá-li Pán Bůh, zase se sejítí mohly a aby se počet náš aspoň zdvojnásobil. Dejž to Bůh!

Duchovní cvičení učitelek v Přerově.

Přiznávám se, že jsem hleděla letoším duchovním cvičbám s obavami vstříc. Jak by také ne! Na jedné straně terrorismus pánů bratří z liberálního tábora, kteří všem minulým a budoucím účastníkům exercicii vypověděli boj a pronásledování, na druhé straně bázeň a nemístné ustupování „slabého“ pokolení před „silnými“ — tu byly zajisté obavy oprávněné. Ale díky Bohu — věc nebyla tak zlá. Sešlo se dne 25. srpna t. r. 68 účastnic, z nichž 16 učitelek literních (píšeme číselně, aby se nemusil nikdo zvláštním slíděním namáhati) do Přerova k ctih. Školským sestřím.

Duchovní cvičení řídil dp. P. Frant. Klapuch, T. J. Průběh byl velmi důstojný a konal se obvyklým pořádkem. Čtvero meditací, jež denně se konalo, střídáno bylo pobožnostmi, duchovní četbou a soukromým rozjímáním. Cestou z kostela a do kostela zpívaly se případné písně z Poutní knihy. Ve čtvrtek před ukončením duchovních cvičení zavítal mezi nás dp. dr. Stojan, jehož přítomností oživilo se naše shromáždění. Vykonal s námi obnovu křestního slibu, některé pobožnosti, duchovní četbu osvěžoval vypravováním z vlastní zkušenosti nebo příklady ze života, jimž nescházel ani humor, čímž jasně se mysl, důvěra v Boha se posilovala, tak že přistupování ke sv. zpovědi tuším žádné obtížno nebylo.

Připomenouti dlužno, že sloužil dp. dr. Stojan kondukt za zemřelé účastnice duchovních cvičeb, začež jemu tímto zvláštní dík a úctu vzdáváme. V pátek pak, posledního dne, přistoupily učitelky ke sv. přijímání. Při mši svaté toho dne zpívaly ctihodné sestry českou mši od Kedrutka.

V jiné dny při mši svaté a večer při požehnání doprovázela zpěv písní na varhany M. Hoffmannová.

Mám-li pak napsati, jak se u nás ctihodné sestry pečlivě staraly? To uznání musím veřejně vysloviti, že péče ctihodných sester o naše hmotné blaho byla opravdu sesterská, ač se obávám, že zase někdo — kdo zajisté žije jen z vůně květin a rosou nebeskou se napájí jako měsíčané — spráskne hrůzou ruce, že jsme také jedly a dokonce „pily“! Ano, červenám se při tom sice, ale upřímně se přiznávám, my jsme také jedly a pily, a sestřičky to dobře připravily, tak že nám to dobře chutnalo. Není také divu! Když tak některá ubohá učitelka v Zastrčené Lhotě celý Boží rok nic kloudně připraveného k snědku nedostane, že jí pak dobře připravený pokrm lépe chutná.

Jinak najisto byl stůl věcí — vedlejší.

Po ukončení duchovních cvičeb zasedly jsme ku společnému snídání, kde jsme mohly po třídním mlčení zase pohovořiti. Po snídání poděkovala M. Hoffmannová dp. P. Klapuchovi za horlivé řízení duchovních cvičení, sl. F. Dostálová ctih. sestře představené a ostatním sestrám, načež rozloučily se jedna s druhou a s osvěženou veselou myslí odcházely do svých působišť.

Prve, nežli se rozešly, uradily se některé, jak by oslavilo se budoucí rok první decenium duchovních cvičení na Moravě konaných. Za tím účelem bude časem svoláno zvláštní komité, které se o způsobu oslavy náležitě uradí.

V Přerově, dne 17. září 1902.

Účastnice.

Rodičové zdokonalují se dětmi.

O této myšlence pojednala Natalia Zweigbaumova v „Przeglądu pedagogiczném“, časopisu věnovaném výchově domácí i školní, vycházejícím ve Varšavě.

Titul zdá se býti paradoxem, neboť rodiče vychovávají děti, děti jsou vychovávány od rodičů; opačné tvrzení zní tedy divně. Všimněme si této otázky blíže.

Rodiče, majíce vychovávat, mají na mysli jakýsi vzdálený cíl, ku kterému směřují, a bývají přesvědčeni, že nespouštějíce tohoto cíle s očí a dítky podle nejlepšího svědomí svého vychovávajíce, k cíli vytčenému také dojdou.

Odkud pak za několik let berou se rodičové, zvláště otcové, nespokojení s pokrokem mládeže, sklamaní ve svých nejnuitnějších citech a jasných nadějích? Odkud berou se otcové filosofové, kteří nad vším svým bolem, všemi pohřbenými nadějemi máchnou konečně filosoficky rukou?

Na to nelze snadno odpověděti. Dítě jest především člověkem. Přicházejic na svět přináší již s sebou všechny vlastnosti své individuality, své náklonnosti a pudy, jež rozhodovati budou v míře větší neb menší o jeho příštím životě. Vychování má význam velký, jde-li ruku v ruce s jeho náklonnostmi, a působí-li toliko na rozvoj a zdokonalení dobrých náklonností, dřímajících v něm. V opačném případě, když musí vychování překonávati náklonnosti zlé a vštěpovati v mysl a srdce dítěte nové představy a city, — tu práce jeho je těžká, ne-li snad nemožná.*)

Pozorujme ten poměr s jiného hlediska. Od prvního pláče rodičího se děcka až do vstupu dospělého muže v široký svět, aby vlastní silou

*) To jsou záhady, dosud málo prozkoumané.

podjal se práce pro sebe i společnost, jak velká část života jeho rodičů tkví v tomto jeho vývoji! Dítka od samého počátku stane se bezvědomým vychovatelem svých rodičů, povzbuzuje je nevědomky k práci a energii, povznáší k ideálům. Z největších zel, tížících lidstvo, je bez odporu sobectví. Metlou naň jest novorozené děcko.

Rodiče zbavují se den ode dne, rok od roku svých egoistických choutek, samolibosti a despotismu. Učí se žítí ne pro sebe, leč pro jiné, učí se trpělivosti, jemnosti, soucitu, učí se mysliti stále na jiné a touží, aby z dítek, svěřených jejich péči, učinili lidi a hodné členy společnosti lidské.

Nabývajíce takto lepších vlastností vzhledem k dítěti vlastnímu, rozvíjejí v sobě dobré náklonnosti i k cizím. Co konečně lépe upravilo postup lidskosti na dráze civilisace, ne-li péče otce rodiny o děti, aby jim život i budoucnost zabezpečil?

Jsou jednotlivci šlechetného srdce, mající velkou lásku k bližnímu, jsou filantropové, jichž dětmi jsou všichni lidé a rodinou jejich celá společnost lidská. Zbavení všeho egoismu obětují život svůj společnosti, a ze zrnek jejich šlechetnosti vzrůstá krásné ovoce pokroku. Avšak lidé takoví jsou jenom výjimky.

Pravým opakem lidskosti je egoismus a brutálnost. Ale i nejhroší násilník oproti dítěti vlastnímu stane se jemným jako beránek.

Rodiče, kteří jsou si vědomi povinností povinností svých, celý život svůj přizpůsobují se každému ze svých dítek zvlášť. Kolik nocí bezsenných, kolik rozechvění, radosti i žalu vymáhá od nich útloučné dítě! Ač nejsou hygienisty, dbají o dobrý zdravotní stav svého dítěte; ač nejsou psychology, stanou se jimi znenáhla nevědomky. Rozpoznají zcela dobře postup vývoje duševních schopností svých dětí, analysují jejich charakter i temperament, s každým z nich jinak postupují, aby tlumili neb rozvíjeli jejich vrozené náklonnosti. Nejsouce (z největší části) lidmi učenými, stávají se samouky. Učí se pro své děti a zároveň s dětmi. Pozorují, že v pozdějším věku jedním z hlavních rozdílů mezi dětmi a rodiči jest na jedné straně pokrok, na druhé straně opak pokroku — duševní klesání. Aby tomu předešli, starají se úsilně, aby postupovali s duchem času a pokrokem vědy, aby rozdíl, který věk mezi nimi činí, nebyl tak patrný.

Jak smutný život mají přemnozí lidé nemající dítě! Sobectví ničím nerušené vzrůstá věkem. Dbají toliko o své pohodlí, starostí o jiné neznají, pracují, aby užívali. Nevzdělávají ani svého ducha ani svého srdce, jim stačí úplně jejich obor citů a představ, neboť před nimi nestojí dítě, ten (nejednou) nejprísnější soudce svých rodičů, jejich to svědomí, žádající, aby počet kladli ze své minulosti. Nejednou člověk varuje se zlého jen proto, že má dítě. Bojí se ho, stydí se před ním a snaží se mu svým počestným životem zanechat dobré jméno.

I láska k dětem je cosi sobeckého. Ale jest to první krok k altruismu, k lásce.

Tak lze směle tvrditi, že děti jsou do jisté míry vychovateli svých vlastních rodičů; rodiče zas vychovávajíce mladé pokolení, zdokonalují tím sami sebe.

Kdo se u nás stará o zbloudilé dívky?

Poslyšte, kterak Sienkiewicz ličí útulek pro zbloudilé dívky v Londýně!

Za tmavé, studené, deštivé noci vyhublá ruka tahá zimničně rukověť zvonku u dveří „žlutého domu“. V průjezdu neodpovídá hrozivé hrčení psa, ani hněvivé: „kdo to?“ domovníkovo. Dvěře otevírají se tiše, jest viděti tmavou chodbu, nějaká teplá, měkká dlaň bere nešťastnou za skřehlou ruku a vede ji dále. Nikdo se jí neptá: kdo jest? odkud přišla? jaký byl její dosavadní život? jaké její hříchy? Za chvíli octne se v malém, čistém pokojičku, s čistou bílou postelí. Na stole čeká ji teplý pokrm, lampa svítí, leží tu bible, a nad postelí visí obraz, s něhož hledí na ni sladce ozářená hlava Kristova, pohledem těší a povzbuzuje.

Dívka vrhne se na jídlo. Především chtělo se jí jísti; potom chodí plná nepokoje po pokojíku. Nemůže sebrat myšlenky; neví, co se s ní stalo: leká se nemá-li pomatení smyslů.

Zatím otevírají se pomalu dvěře: vejde nějaký gentleman, stařeček tváře dobrácké, otcovské, budící důvěru. Stařeček ten přichází sem tak, jakoby na návštěvu své známé a praví:

— Dobrý večer, mé dítě! Jsem lékař; nejsi nemocna?

Nedůvěřivý a těkavý pohled jest mu odpovědí.

— To jest nepohoda, vid? Snadno lze nastydnouti. Ukaž, jaký máš tepot? Nu, dobrý, znamenitý. Dovolíš-li, navštívím tě zítra. Ošklivý čas! Jdi hned spat. Dobrou noc, dítě! A při těch slovech hladí stařeček děvče po hlavě a již, již odchází, avšak na prahu se obrátí a praví:

— Ale . . . jmenuješ se Fanny?

— Jenny.

— Ano, ano. Jenny. Jdi tedy již spat, Jenny, ale . . . pomodli se, pomodli se „očenáš“, Jenny. Dobrou noc!

Dvěře se za ním zamknou. Jenny je sama. Ještě chvílka vyjevení — pak propukne v pláč a běží, aby vrhla se na kolena před obrazem Krista. Ach ne, ne . . . Ona nemůže klekati před tím obrazem v šatě křiklavé barvy, s načerněným obočím, se všemi znaky hanby. Hle tu vedle postele leží na židli jednoduchá sukně a celý šat. Jenny shazuje se sebe ty cáry, jež ji nyní pálí na těle, a pak se modlí, dlouho, dlouho.

Druhého dne není to již ona dřívější Jenny. V jednoduché sukni, s vlasy hladce přičesanými nemůže sama sebe poznati. Volají ji k snídání, najde tam družky: nikdo se jí na nic nevyptává, chovají se k ní jako k sestře. Vedle družek setká se tu s jinými ještě ženami: jsou to jistě velké dámy; ale možná, že i ne, nejsou hrdé, nýbrž jsou to bytosti, jak jest viděti, dobré, andělské, jich minulost jest neposkvrněna jako sníh. Kdo jsou ty dámy?

— Andělé.

Ale i ty okřídlené bytosti jednají s ní jako se sestrou, jakoby nikdy byla nezhrěšila, jakoby jim byla rovnou.

— Dobré jitro, Jenny . . . Dobrý večer, Jenny, — mluví jí milé hlasy.

Ba, ty neposkvrněné bytosti jí slouží, baví se s ní, přátelí se, hovoří s nejnižší, nejšpatnější a nejhlouběji kleslou bytostí na světě. Není výčitek, není ani zmínek o minulosti. Jsou chvíle, kdy i Jenny samé zdá se, že je lepší, vrací se jí důvěra, pokoj; opravdu jí se chvílemi zdá, že jest takovou, jakou byla kdysi, v dětství . . .

A ona již také jest takovou, jakou byla v dětství.

Modlitba, ruční práce, vyučování a mezi tím zábava: toť způsob života obyvatele „Žlutého domu“. Nežádá se od nich, aby činily pokání za svou minulost, nýbrž aby na ni zapoměly. Dostává se jim čistého ovzduší: práce, klidu, duševní rovnováhy a nevinnosti, a ovzduší to je obklopuje a proniká i do srdcí nejvíce zkažených. Pak přijde vyučování, nabudou schopnosti vydělati si na živobytí, pak najde se jim výdělek a mohou jiti — do světa.

Nejlepší dělnice, nejlepší služebné vycházejí z toho domu. Mladší často se pak vdávají a jsou dobrými ženami a matkami. — —

Kdo se stará o zbloudilé dívky u nás?

Nezapomínejme na Ústřední Matici školskou!

Upozornění redakce. Pro nedostatek dobrých příspěvků nebylo lze ani toto číslo vydati o dvou arších.

Víra a věda si odporují, hlásají mnozí nedoukové. Naproti tomu máme mnoho příkladů vzácných a velikých učenců, kteří byli zároveň pravověřícími katolíky. Linné botanik napsal: „Viděl jsem díla Boží jakoby zakryta a byl jsem úžasem naplněn. Pozoroval jsem počet činnosti Boží ve stvořeních a všude i v nejnižších, nicotě nejbližších, zrači se působení Boží. To mne naplnilo úžasem i obdivem, když jsem pohlížel na stupně mocnosti, moudrosti a nevystižitelné dokonalosti Stvořitelovy.“ — A proslulý hvězdář Kepler ve svém díle, jež uveřejnil o svých výzkumech, píše: „Chvalte Boha, nebesa, chvalte Jej, slunce, měsíc a hvězdy, chvalte Jej, nebeští zástupové! Chvalte Jej všichni, kdož o objevení této harmonie souditi budete! Bohu budiž čest, chvála a sláva od věků na věky!“ A dokončiv své dílo o souladu světů, připsal: „Můj Pane a Stvořiteli, jenž světlem hvězd v dalekém světě rozsetých v nás rozněcuješ touhu po božském světle slávy, abys nás mohl jedenkrát přijati do věčného světla své milosti, děkuji Ti, že Jsi mi popřál, abych se radoval z Tvého tvorstva, abych žasl nad dílem rukou Tvých. Objevil jsem slávu Tvých děl lidem, pokud můj duch konečný Tvou nekonečnost chápati mohl. Řek-li jsem, co je Tebe nehodno, aneb bažil-li jsem po vlastní slávě, milostivě mi odpusť.“ Benjamin Franklin napsal si sám na hrob tento nápis: „Zde odpočívá tělo Benjamina Franklina, tiskaře knih, podobno staré knize, jejíž obsah jest rozmetán a jejíž nápis i pozlacení vymizelo. Dílo samo se neztratí, neboť jak věřím, vyjde ještě jednou v lepším, opraveném a zdokonaleném vydání od samého Stvořitele po těla vzkříšení.“ — Podobně vyznali velebnost Boží: Cauchy, Dawy (přírodovědci), Morgagni (anatom), Pasteur, Faraday (fysik), Fayl (hvězdář). Matematik Euler vyučoval po práci děti své katechismu, Newton odkryl vždy hlavu svou, kdykoliv uslyšel jméno Boží. — Nejznamenitější malíři (Rafael, Michel Angelo a j.), nejslavnější básníci (Dante, Calderon a j.) vynikali velikou zbožností. Hle, toť veleduchové, a ti nejsou atheisty, nýbrž v pokoře sklánějí se všichni před Duchem největším, Tvůrcem nejvyšším, sklánějí se před velebností Boží. Toť slavný důkaz, že skutečná věda, pravá učenost neodvádí od Boha, nýbrž naopak, přivádí blíže k Pravdě věčné. (L. L. a Obr.)

Organisace katolického kněžstva. V těchto dnech shromáždilo se v paláci biskupském několik kněží diecése sv. Hypolita a založili „Ochranný spolek (Rechtsschutzverein) pro klerus diecése svatohypolitské“. Spolky takové mají se ustanoviti ve všech diecésích, dohromady pak by tvořily veliký svaz: Účelem spolku jest obrana proti nájezdům, které nyní na kněžstvo se činí. Prvním členem spolku stal se biskup Rössler, který hned 100 K účelům spolkovým věnoval. Předsedou spolku je dr. Breitschöpf z Altenburgu.

Mladí hrdinové. S potěšením čteme často, že i mezi dětmi vyskytují se tu a tam hrdinové, jež můžeme svým žákům za vzor uvést. Tak píše se z Tridentu: 11letý Caesar Fedrizzi a 10letý Tullius Riedmüller, oba z Tridentu, dostali od místodržitelství 52·50 korun jako odměnu za zachránění života: počátkem července t. r. padl do „staré Adiže“ 3¹/₂letý Marius Fedrizzi, hoši pak ho vytáhli s nebezpečím vlastního života.

K vyučování na školách měšťanských. Ministerstvo záležitostí duchovních a vyučování rozhodujíc o záležitosti učitele jisté školy měšťanské pro dívky za povolení zvláštní odměny za vyučování na místní škole měšťanské pro chlapce, vybídlo zemskou školní radu, aby učinila vhodná opatření, aby učitelům pro určitou školu měšťanskou jmenovaným — vyjmouc případy nezbytně nutné — povinný úkol vyučovací pravidlem jen na vlastní škole byl přikázán.

Na německých středních školách v Brně je 28 až 51·6 procent židů. Výminku činí zemská reálka, kde je jenom 8·8 židů. Jen na II. gymnasiu německém mají většinu židé. Je jich tam 174 a jen 163 křesťanů. Tyto cifry svědčí nejlépe, kdo německví udržuje v Brně i v zemi.

Je to možné? Krytba nové hospodyňské školy v Kateřinkách byla dle „Hlasu“ zadána p. Berndtovi, člověku, který je příčinou smutného stavu dnešního v Kateřinkách. Kateřinští Němci již prý se vysmívají české důslednosti a hrdosti.

Zubní lékaři pro školy. Zubní lékaři videnští podali předsedovi ministerskému dru. Körbrovi pamětní spis, ve kterém praví úvodem, že jednou z mnoha příčin, jež spolupůsobí na chřadnutí a degeneraci lidstva, jest předčasná nepotřebnost a porušení přirozeného chrupu. Ve věci té shledávají lékaři potřebu kardinální reformy, a to počínaje již u dětí. Pojednání dokazuje, že ze 35% školou povinných dětí a 90% dospívající mládeže trpí chorobami a hnilobou zubní, která, jak zjistili četní lékaři, stále nabývá větších rozměrů. Bakteriologickým zkoumáním zjištěno, že v ústech lidských téměř nepřetržitě četné bacily různých chorob se zdržují, jež znamenitě se množí právě zmíněnou chorobou zubní. Jaké důsledky z toho vyplývají pro zdraví lidské, jest ovšem lehce pochopitelné: onemocnění a ztráta zubů mají za následek porušené trávení a v zápětí na to snížení tělesné zdatnosti. Jelikož v této jedině věci hygiena rozumným a pozorným způsobem prováděná může zakročiti, obrací se zástupci její, lékaři, svými návrhy ku vládě, by mocí svou theorii jejich uváděla v praxi. Tím by bylo zavedení zubních školních lékařů, kteří by ještě v čas profylaktickými prostředky mohli chorobám zubním a jejich vzniku předcházeti. Lékaři žádají, aby žákům obecných škol vykládalo se v pravidelných hodinách rozumem jejich přístupným způsobem o zubech, jejich účelu, jejich cídění, ochraně, o vlivu jejich neporušenosti na zdraví a opačně o škodlivých následcích zanedbávání péče. Dále žádají, aby do čítanek vloženy byly příhodné články o zubní hygieně. Pokud se pak zavedení zubních lékařů pro školy týče, navrhují, aby lékař takový dvakráte ročně školy navštěvoval,

přesně vedl seznam dětí nemocných zubní chorobou, současně se správou školy, jež poznamená, které děti jsou nemajetné a kterým se má dostati lékařského ošetřování v ústavech státních. V příčině té praví se: Ke všem velkým ústavům zdravotním a nemocničním budiž připojeno zvláštní ambulatorium. K ruce placeného zubního lékaře, jemuž svěřeno vedení ambulatoria, nechť jsou přidáni bezplatní nemocniční aspiranti. Tito mají nejméně po jednoroční aspiranční službě státi se lékaři školními, po případě místo školního lékaře obdržeti. Poněvadž jest známo, že většina lékařů po venkově pochází z lékařských nemocničních aspirantův a sekundářů, bylo by velmi důležité, kdyby tito byli v zubní praxi důkladně vyškoleni. S takovým počtem pomocníků mohl by ředitel ambulanční při tříhodinné denní práci během školního roku obstarati 4000—5000 školních dětí, takže na příklad ve Vídni mohlo by se ročně podrobovati prohlídce na 200.000 dětí. Pokud se zařízení ambulatorií týče, nevyžadovaly by dle výpočtů petrohradského profesora Limberka značných výdajů: zařízení 3000 K, materiál potřebný 800 K, honorář chefovi ambulatoria 2400 K a nějakou menší část ošetřovatelkám a sluhům. Takovým způsobem by mohly chudé děti do svého čtrnáctého roku nalézt bezplatného ošetřování. *Učitel.*

Učitelský blahobyt v Haliči. Zemská školní rada v Haliči vyšetřila, že 78% učitelů žije v 15. roce služby; 44% ve 20. roce služby; 12% v 30. roce služby a sotva 7% v 35. roce služby. Do 40. roku nedoslouží ani jedno procento.

Vyhodili němčinu. Příštím rokem má býti zrušeno vyučování němčiny na všech obecných školách v Budapešti. Takový návrh podala magistrátu konference ředitelů škol obecných v Budapešti.

Dva školské obrázky z Bukoviny. V obci Bojan-Lehučeny jest učebna 192 cm. a nadučitel 198 centimetrů vysoký. — V obci Petronci umístili beze všech rozpaků druhou třídu v — umrlčí komoře, aniž by ji dříve desinfekovali, totiž zbavili zárodků nemoci.

Dědičnost nemoci. V Bretanšku vyskytují se až doposud někdy případy malomocenství. Učenci domnívají se, že je přivleklá a že je to smutné dědictví Feničanů, kteří asi v sedmém až čtvrtém století před Kristem tam své osady zakládali. Nyní je spor o této otázce velmi čilý ve Francii a byl by jen bohužel smutným dokladem, že jsou nemoci dědičné i po tolika stoletích. O této otázce přednášel nedávno v pařížské akademii věd dr. Rogal.

Stavba majáku uprostřed moře — toť jeden z divů moderní techniky, kteráž neleká se žádných překážek. Na pobřeží Anglie blíže Portsmouthu dostaven nedávno maják, svého způsobu jediný. Strmý břeh, vlastně kolmé skály o 150 a více metrech výšky přinutily inženýra postaviti maják přímo na dno moře a to ve slušné vzdálenosti od břehu. Ač malá, přece jen poměrná hloubka dna mořského nedovolovala užiti caisonu (jako na příklad při stavbě nového mostu v Praze) i postaveno nejdříve důmyslné, zvláště konstruované lešení řádně zakotvené; to spojeno vzdušnou lanovou drahou se skalnatým břehem, s něhož i pracující i materiál dolu do závratné hloubky dovážen. Pilotami ohraničen základ majáku, z něhož pak přirozeně nepřetržitě parním strojem, postaveném na zmíněném lešení, voda vyčerpávána a pracující ukládali zvolna a s obrovskými obtížemi objemné, na břehu přesně obdělané kvádry. Podrobný popis podniku tohoto, provázený skvělými a názornými ilustracemi přináší právě vydaný 1. sešit časopisu „Époque“. Mimo to nacházíme v bohatém obsahu článek o báječném vynálezu, totiž fotografování bez světla s ukázkami obrazů, jubileum 20.000. lokomotivy postavené světoznámým Američanem Balchvinem atd. „Époque“ přeměněna letos ve čtrnáctidenník po 30 hal. sešit. Nakladatel E. Weinfurter v Praze.

Nejkrásnějším dárkem pro mládež

jsou následující

pohádkové knihy:

Nákladem knihkupectví Emila Šolce v Telči

vyšly v poslední době následující nádherné spisy:

Pohádky zlaté babičky. Tato roztomilá knížka vyšla ve dvou vydáních. Vydání skvostné (velké) je opatřeno velmi krásnými barvotiskovými a světlotiskovými obrázky. Cena 2 K 40 h. Cena druhého malého vydání, taktéž krásnými obrázky opatřeného, 1 K 30 h.

Roztomilé tyto pohádkové květy z nejrozmanitějších luhů, svity jsou v kyticích, které zvláštního půvabu dodávají neobyčejně něžné obrázky a vůbec celá úprava, pro kterou každý drobný čtenář se zálibou po ní sáhne.

Vybrané pohádky Boženy Němcové.

Velinové vydání tištěné na krásném papíře a vyzdobené původními barvotiskovými obrazy K. L. Thumy. Cena vázaného výtisku 2 K 40 h. Skvostným vypravováním svých báchorek Božena Němcová je všeobecně známá. Nejoblíbenější z jejich pohádek upravené pro mládež podávají se zde malému i velkému čtenářstvu v úpravě důstojné vnitřního obsahu.

Z pohádkové říše. Z nových báchorek Marquardsenových s krásnými barvotiskovými obrázky. — Cena vázaného výtisku 3 K.

Slovanské národní báje a pověsti.

Přeložil K. J. Erben. Velinové vydání na krásném papíře tištěné v tuhých deskách prodává se za 2 K 40 h. Vydání toto jak vnější nádhernou úpravou, tak vnitřní cenou báchorek zasluhuje nejhojnějšího rozšíření mezi drobnou mládeží, pro níž je hlavně určena.

B. Němcové Babička. Cena 1 K, ve skvostné vazbě 1 K 60 h. Perla spisovatelské činnosti naší nejlepší spisovatelky předkládá se tuto obecnstvu v novém celistvém, jazykově upraveném vydání, které je určeno především pro mládež, ale dojde jak úpravou zevní, tak vnitřní zajisté přízně nejsříššího obecnstva.

Milovníkům kalendářů doporučujeme:

Rodinný kalendář a Nový kalendář XX. věku
Kronikář. Cena velkého vydání 1 K, malého vydání 60 h. Kalendáře tyto vynikají množstvím pěkných obrázků a velmi krásnými povídkami.

K dostání v každém knihkupectví a zejména u nakladatele:

Emila Šolce v Telči.

Zaslání peněz doporučuje se poukazkou.

„Vychovatelské Listy“ vycházejí dvakrát měsíčně (5. a 20.)

Předplatné na celý rok obnáší 6 K

Redaktor Alois Adamec, učitel měšťanské školy v Ivančicích.

Administraci a expedici vede Hedv. Rubrová v Brně, na Petrově č. 1.

Nákladem Katolického spolku českých učitelů na Moravě.

Príspevky se honorují.

Inserty účtují se levně.